

הזדמנויות חדשות – חדישות בשנה החדשה

- 2.....פתיח
- 3.....א. הזדמנויות חדשות – חדישות בשנה החדשה
- 3.....בעקבות דוד אבידן - הצעות לפעילויות בכיתה
- 5.....ביבליוגרפיה
- 6.....ב. הזדמנויות חדשות-חדישות לניהול הזמן השנה
- 6.....מצפן ושעון
- 6.....פעילויות בנושא שעון ומצפן

פתיח

התחלת שנת הלימודים, כמו כל התחלה, היא הזדמנות להתארגנות מחודשת וליצירת סדרי עדיפויות מעודכנים. היחידה שלפניכם יוצאת משורות מתוך שיר של אבידן ועוסקת בשני נושאים: א. בהתחלות והתארגנות מחודשת; ב. בניהול זמן וסדר עדיפויות ביחידה הצעות לפעילות בכיתה הכוללות התייחסות להעשרה לשונית בזיקה לשיר על פי ראיון עם רוביק רוזנטל על צירופי לשון וסלנג ולפעילות שמנחה לקבלת החלטות חדשות, במיוחד ביחס לניהול הזמן. הלמידה בסגנונות שונים: פרטני, בזוגות, בקבוצה ובמליאה. התנסות בכתובה בסוגות שונות: מכתב, סיפור אישי, שיר והצעה למשחק קבוצתי מאתגר לשונית וחברתית.

היחידה פותחה ע"י ד"ר רימונה כהן מרכז תכנון לימודים הוראה והערכה, מכללה אקדמית בית ברל.
© כל הזכויות שמורות

א. הזדמנויות חדשות – חדישות בשנה החדשה

מתוך שירו של דוד אבידן :

”דחוף מאד לתת לעצמי עכשיו הזדמנויות נוספות,
לצאת מתוך ההזדמנויות הקודמות, שכבר מומשו,
לעבר אפשרויות חדשות-חדישות, אפשרויות פתוחות...
...הן מחפשות אותי כמו שאני מחפש אותן.
כי אני האפשרות שלהן כמו שהן האפשרויות שלי”.

(דוד אבידן, ספר האפשרויות שירים וכו', כתר, 1985)

<http://apps.beitberl.ac.il/almog/items/details/2013986>

”המשורר דוד אבידן ניכר בהיפוכו. הוא מגדיר עניין ומשחק אתו, הופך בו והופך בו, רק לא להיות מוטל תחת משפט, רגש, מושג כלשהו. אין, לשיטתו, דבר שאין לו היפוך. כל דבר והיפוכו, כל היפוך ודברו. העיקר להישאר על הרגליים”.

זלי גורביץ, על הספר דוד אבידן כל השירים : כרך ב' 1968-1973

עורכים : ענת ויסמן ודוד וינפלד. הוצאת הקיבוץ המאוחד ומוסד ביאליק, פורסם ב'הארץ' 27/01/10

וגם : רן יגיל בוחר ומנמק למה הוא מעריך 5 שירים של אבידן :

<http://blogs.bananot.co.il/showPost.php?itemID=14983&blogID=171>

בעקבות דוד אבידן - הצעות לפעילויות בכיתה

1. הצעה לשיחה במליאת הכתה או בקבוצות

- מה מיוחד בשורות שכתב אבידן? מדוע?
- למי הייתם רוצים לשלוח את השורות האלה? מדוע?
- מי יסרב לשמוע את השורות האלה? מדוע?

2. שתי הצעות לכתיבה :

- כתיבה בסוגת "מכתב" :
כתבו מכתב אל האפשרויות החדשות-חדישות שמחפשות אתכם ותארו כיצד תוכלנה אפשרויות חדשות – חדישות למצוא אתכם, ובשביל מה.
- כתיבה בסוגת "ספור אישי" או "שירה" :
כתבו קטע שיתחיל במילים "דחוף מאד לתת".... (לעצמי, למישהו אחר, למשפחתי, לעם שלי, לקהילה)

3. פעילות לשונית - הזדמנות בלתי חוזרת ב"שדה לשוני מרהיב":

"שדה פרחים לשוני מרהיב" מכנה רוביק את צירופי הלשון, מתוך ראיון באתר e-mago, ינואר, 2010

<http://www.e-mago.co.il/Editor/literature-3182.htm>

בפעילות זו נחשוף מרחב אפשרויות בשפה בהקשר לצירופי לשון ובהקשר לסלנג. זו גם הזדמנות להציג את שני הספרים החשובים שכתב רוביק רוזנל בעשור האחרון, והם אוצר של אפשרויות למחקר וללמידה בתחומים רבים:

א. רוזנטל רוביק (2009), **מילון הצירופים**, כתר, ירושלים.

עמוד 221 – הזדמנות (4 צירופים).

הזדמנות בלתי חוזרת, הזדמנות פז, הזדמנות צילום, הזדמנות שנייה.

עמוד 849 – שינה/שינוי (9 צירופים)

שינה את דעתו, שינה את החוקים, שינה את העולם, שינה את טעמו, שינה כיוון, שינה סדרי בראשית, שינוי לבבות, שינוי ערכים, שינוי קוסמטי.

ב. רוזנטל רוביק (2005), **מילון הסלנג המקיף**, כתר, ירושלים.

בתזאורוס ערכים מתוך המילון בחלוקה נושאית.

עמודים 393-394 בחירה, החלטה.

להלן 7 ערכים המתקשרים במילון הסלנג לבחירה או להחלטה:

1. אן דן דינו

2. הימר / הלך על כל הקופה

3. זה לא תכנית כבקשתך

4. חתך עניין

5. ישב על הגדר

6. נסגר על משהו

7. תפס כיוון

פעילויות בכיתה:

א. **רעיון לכתיבה:**

כתבו ספור או דיאלוג המשלב צירופי לשון או ביטויים הקשורים להזדמנות/שינוי

ב. **משחק קבוצתי בשרשרת מילים ובכדור:**

יוצרים מאגר של מילים וצירופי לשון. ההצעה כאן כוללת 20 אפשרויות.

תלמיד ראשון מחבר משפט עם אחד מהצירופים או המילים, וזורק כדור אל התלמיד הבא.

מקבל הכדור צריך ליצור משפט שיתקשר באופן הגיוני אל מה שחיבר התלמיד הקודם ולכלול

בתוכו צירוף או מילה אחרת שעוד לא נעשה בה שימוש, וכן הלאה.

המשחק דורש יצירתיות וחשיבה גמישה והוא מאתגר מבחינה לשונית וחברתית.

ביבליוגרפיה

אבידן, דוד, ספר האפשרויות שירים וכו', כתר, 1985
גורביץ, זלי. " על הספר דוד אבידן כל השירים". הארץ 27 בינואר 2010
רוזנטל רוביק (2009), **מילון הצירופים**, כתר, ירושלים.
רוזנטל רוביק (2005), **מילון הסלנג המקיף**, כתר, ירושלים.

<http://www.e-mago.co.il/Editor/literature-3182.htm>

<http://blogs.bananot.co.il/showPost.php?itemID=14983&blogID=171>

<http://apps.beitberl.ac.il/almog/items/details/2013986>

היחידה פותחה ע"י ד"ר רימונה כהן מרכז תכנון לימודים הוראה והערכה, מכללה אקדמית בית ברל
© כל הזכויות שמורות למכללה אקדמית בית ברל

ב.הזדמנויות חדשות-חדישות לניהול הזמן השנה

ניהול זמן אמיתי ואפקטיבי לא שונה מניהול טוב של סדרי עדיפויות בחיים. ניהול הזמן שלנו נגזר מתוך החזון האישי שלנו לגבי מה שחשוב לנו. מכיוון שאין מספיק זמן לעשות כל דבר שהיינו רוצים, יש צורך לנהל בתבונה ומתוך שיקול דעת את הזמן שעומד לרשותנו.

מצפן ושעון

אפשר לזהות אצל כל אחד מה הוא המצפן שלו ומה הוא השעון שלו.

המצפן מסמל את "המה" שלי, את סדרי העדיפויות, את מה שחשוב לי ומה שפחות. המצפן מתווה כיוון, לאן אני רוצה להגיע.

השעון מתייחס ל- "איך", לארגון הזמן, לכמות ההשקעה, הוא מייצג את מידת היעילות בה אני עושה את הדברים שבחרתי לעשות.

פעילויות בנושא שעון ומצפן

לפניכם חלופות לפעילות בשיעור המתמקד במצפן ובשעון:

1. פעילות בצמדים (משך הפעילות כעשרים דקות)

שלב ראשון - הכתה תתחלק לצמדים.

שלב שני - בכל צמד ישתפו התלמידים זה את זה בתשובה לשאלה:

מה ההבדל בין מה שחשוב לי לבין מה שדחוף לי בשנה החדשה?

איך אדע להבדיל ביניהם?

משך הזמן לכל תלמיד בצמד (3 דקות).

שלב שלישי – סכום רפלקטיבי במליאה:

מה למדתי על עצמי, מה למדתי על הזולת, האם השאלות האלה היו מועילות, מה חסר לי על מנת

להבחין בין המצפן לבין השעון (10 דקות)

2 פעילות של כתיבה אישית (משך הפעילות כשלושים דקות)

שלב ראשון - התלמידים יתבקשו לכתוב כתיבה אישית על הנושא:

המצפן והשעון - מה ההבדל בין מה שחשוב לי לבין מה שדחוף לי בשנה החדשה?

איך אדע להבדיל ביניהם?

שלב שני – שיתוף במליאה.

תלמידים יוזמנו לקרוא את מה שכתבו, ולהתייחס לכתיבה של חבריהם לכתה.

היחידה פותחה ע"י ד"ר רימונה כהן מרכז תכנון לימודים הוראה והערכה, מכללה אקדמית בית ברל

© כל הזכויות שמורות למכללה אקדמית בית ברל